

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 21 november 2019
(OR. en)

14208/19

ESPACE 92

NOTA

---

van:	het voorzitterschap
aan:	Raad
Betreft:	Bevordering van een duurzame ruimtevaarteconomie - <i>Oriënterend debat</i>

In bijlage dezes gaat voor de delegaties een achtergronddocument met het oog op het oriënterend debat dat op 29 november 2019 in de Raad Concurrentievermogen zal worden gehouden over het thema Ruimtevaart.

I. INLEIDING

1. De Europese Commissie heeft op 26 oktober 2016 een mededeling over een ruimtestrategie voor Europa¹ aangenomen, die de algemene strategische visie voor de activiteiten van de Europese Unie in de ruimte moet uittekenen en tegelijkertijd moet zorgen voor een goede coördinatie en complementariteit met de activiteiten van de EU-lidstaten en het Europees Ruimteagentschap (ESA).
2. De verdere uitvoering van de ruimtestrategie moet de vernieuwing en ontwikkeling van de Europese ruimtevaartindustrie doeltreffender ondersteunen. Dit zou de sector in staat stellen de toegang tot mondiale en Europese markten en waardeketens op te schalen en te verbeteren, en met name de verbindingen tussen de ruimtevaartindustrie en de vernieuwing en groei in andere sectoren te bevorderen.
3. Als vervolg op de strategie van 2016 heeft de Commissie een voorstel ingediend voor een verordening tot vaststelling van het EU-ruimtevaartprogramma voor 2021-2027. De tekst, die door het Comité van permanente vertegenwoordigers bij consensus is goedgekeurd en in eerste lezing door het Europees Parlement is aangenomen, spoort de Unie aan om de groei en ontwikkeling van de ruimtevaartsector te ondersteunen.

II. RUIMTEVAART MAAKT DUURZAME GROEI MOGELIJK

4. De mondiale ruimtevaarteconomie ondergaat een snelle transformatie. De belangrijkste huidige trends zijn onder meer de toegenomen publieke belangstelling en investeringen in ruimtevaartactiviteiten; belangrijke technologische verschuivingen die de traditionele bedrijfsmodellen ontwrichten en de kosten voor de toegang tot en het gebruik van de ruimte verlagen ("*New Space*"); de toename van particuliere investeringen in ruimteondernemingen; en de verdere integratie van de ruimte in de samenleving en in de economie, hetgeen leidt tot meer waardecreatie in zowel de ruimtevaartsector als de niet-ruimtevaartsectoren. Een van de strategische doelstellingen van de ruimtestrategie voor Europa is het optimaal benutten van de voordelen van de ruimte voor de samenleving en de economie van de EU.

---

¹ Doc. 13758/16.

5. Net als in andere regio's zijn er in Europa daarna steeds meer verwachtingen ontstaan over ruimtevaartactiviteiten als motor voor duurzame groei en banencreatie, en als middel om maatschappelijke en mondiale uitdagingen, met name de digitale transformatie en klimaat-actie, aan te pakken. In september 2019 besprak de Raad Concurrentievermogen de strategische langetermijnvisie van de EU voor duurzame groei², een van de hoekstenen van de strategische agenda van de EU voor 2019-2024, die de Europese Raad in juni 2019 heeft vastgesteld³. Ruimtevaart werd aangemerkt als een van de toekomstige katalysatoren van duurzame groei.
6. Door het ontwikkelen en inzetten van geavanceerde technologieën, Europese strategische infrastructuur en capaciteit en significante datasets voor publiek en particulier gebruik is het ruimtevaartbeleid een belangrijke katalysator geworden van toekomstige duurzame groei en de basis voor het monitoren van het klimaat en hulpbronnengebruik, die een snelle digitale transformatie mogelijk maakt.
7. Recente innovaties, kunstmatige intelligentie, data en de platformeconomie zijn belangrijke factoren voor het aanjagen van de Europese productiviteit, groei, welvaart en werkgelegenheid als onderdeel van de mondiale data-economie. De Europese Commissie zou moeten streven naar verdere bevordering van innovatie in ruimtegegevensdiensten, verhoging van de steun voor de aanwending van ruimtevaarttechnologieën en bevordering van de kruisbestuiving van kennis en vaardigheden, en zou mechanismen moeten instellen om het delen, gezamenlijk gebruiken en bundelen van data aan te moedigen en te stimuleren.
8. De EU zou ernaar moeten streven een klimaatneutrale economie tot stand te brengen teneinde de klimaat- en energiedoelen van de EU voor 2030, de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties te verwezenlijken. Ruimtevaartinfrastructuur en -data spelen een sleutelrol bij het monitoren van de belangrijkste variabelen zoals de broeikasgassen koolstofdioxide en methaan, en van veranderingen in het milieu, alsook bij het reageren op natuurrampen.

---

² Doc. 11965/1/19 REV 1.

³ Doc. EUCO 9/19.

III. DE RUIMTEVAARTECONOMIE MOET OP ZICHZELF DUURZAAM ZIJN

9. De toegenomen activiteiten in de ruimte zorgen voor groeiende druk op de ruimtevaartsector om te garanderen dat die op verantwoorde wijze worden verricht. Om een autonome, betrouwbare en kosteneffectieve toegang tot de ruimte voor de EU in stand te houden, moet ervoor worden gezorgd dat de ruimte toegankelijk blijft.
10. De verspreiding van ruimteschroot blijft het grootste risico voor de duurzaamheid van ruimtevaartactiviteiten. Europa zou - binnen de Verenigde Naties en andere relevante multilaterale fora - een voortrekkersrol moeten spelen bij het uitdragen van de internationale beginselen van verantwoord gedrag in de kosmische ruimte. De door de Copuos van de VN in juni 2019 goedgekeurde richtsnoeren inzake duurzaamheid van de kosmische ruimte op de lange termijn moedigen staten en internationale organisaties aan uitvoeringsmaatregelen te nemen om het duurzame gebruik van de kosmische ruimte te waarborgen. De toegenomen activiteiten in de ruimte vereisen tevens dat er een internationaal debat wordt gehouden over de noodzaak van ruimteverkeersbeheer.
11. Om het Europese leiderschap op het gebied van duurzaam gebruik van de ruimte verder te versterken en in het licht van overweging 7 van het verordeningvoorstel inzake het ruimtevaartprogramma van de EU, moeten er inspanningen worden geleverd om de toetreding van de Europese Unie tot de desbetreffende VN-verdragen te onderzoeken.
12. De overbelasting van orbits kan ook leiden tot de opkomst van een nieuwe markt voor verrichtingen aan het einde van de levenscyclus en het uit orbit nemen, het onderhoud in orbit en het actief verwijderen van afval. Innovatieve oplossingen in deze domeinen zijn sleutelementen voor een duurzame ruimtevaartinfrastructuur en het Europese concurrentievermogen. Het is van het allergrootste belang dat de Europese ruimtevaartsector bij het ontsluiten van deze markt voorop loopt.

IV. CONCLUSIE

13. Een toekomstig Europees ruimtevaartbeleid moet de connectie van de ruimtevaartsector met de vernieuwing en de groei in andere sectoren doeltreffender maken. Met name het verwerven van Europees leiderschap op het gebied van digitale transformatie, klimaatactie en duurzaam gebruik van de kosmische ruimte biedt kansen wat betreft nieuwe zakelijke en sectoroverschrijdende innovaties.

V. VRAGEN VOOR HET ORIËTEREND DEBAT

14. Tegen deze achtergrond wordt de lidstaten verzocht van gedachten te wisselen over de volgende vragen:

1. *Welke maatregelen moet de EU nemen met het oog op de bevordering van het vermogen van de ruimtevaartsector om spin-offs te creëren en verbindingen met andere sectoren dan de ruimtevaart tot stand te brengen, met name wat betreft digitale transformatie en klimaatactie, en aldus duurzame groei en vernieuwing te bevorderen?*
2. *Hoe zorgen we ervoor dat duurzaamheid een belangrijk aspect van het Europees ruimtevaartbeleid wordt? Moet Europa een leidende rol spelen in het duurzame gebruik van de ruimte en een actieve rol bij de wereldwijde bevordering ervan en bij de ontwikkeling van belangrijke duurzame technologieën?*
